

DOI 10.31392/ONP.2786-6890.7(2)/2.2024.25

UDC 37.091.12.011.3-051:81'243]:14

**MODERN
ACMEOLOGICAL
APPROACHES TO
THE FORMATION
OF PROFESSIONAL
COMPETENCE OF
FOREIGN LANGUAGE
TEACHERS**

Zhang Jing

PhD student in Pedagogy,
Dragomanov Ukrainian State University,
9, Pyrohova Str., Kyiv, Ukraine
<https://orcid.org/0009-0009-7325-0813>
e-mail: jing774225664@qq.com

Abstract. *The article is devoted to the study of the possibilities of improving the quality of future foreign language teachers' training using the acmeological approach. In today's globalized world, where knowledge of foreign languages is critical for professional and personal success, the issue of effective training of teachers who meet modern requirements is becoming increasingly relevant.*

The acmeological approach, focused on maximizing the potential of the individual and achieving high levels of professional development, has proven to be an effective tool for improving teacher education. However, the current state of training has revealed a number of problems: insufficient use of innovative technologies, lack of qualified teachers to implement acmeological principles, and lack of clear methodological recommendations for their application.

The analysis of current teacher training has shown that educational programs often focus on the transfer of knowledge and skills, leaving aside important aspects such as the development of critical thinking, creativity and communication skills. According to the acmeological approach, it is necessary not only to improve the professional qualities of future teachers, but also to develop their moral, ethical and social competencies.

Based on the results of the study, practical recommendations were developed to improve the training of future foreign language teachers. The recommendations include: improving the interaction between students and teachers, adapting the content of educational programs to modern professional requirements, actively introducing innovative teaching methods, developing students' creative potential through the latest pedagogical technologies, and integrating digital competencies into the educational process.

Particular attention is paid to the need to adapt academic disciplines to the conditions of blended and distance learning, which is especially relevant in the context of the rapid development of digital technologies. Recommendations also include creating additional opportunities for self-education, emphasizing the importance of continuous professional development through participation in research and creative activities.

The study opens up new perspectives for studying international experience in applying the acmeological approach in education and developing effective strategies and technologies for self-development for the professional development of teachers. This will not only improve the quality of training of future foreign language teachers, but also ensure their comprehensive personal development, which is key to successful teaching.

Key words: *acmeological approach, training of future foreign language teachers, professional potential, competence-based approach, innovative technologies, self-development, digital competence, educational programs.*

DOI 10.31392/ONP.2786-6890.7(2)/2.2024.25

УДК 37.091.12.011.3-051:81'243]:14

СУЧАСНІ АКМЕОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Чжан Цзін

здобувачка третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти,
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова,
вул. Пирогова, 9, Київ, Україна
<https://orcid.org/0009-0009-7325-0813>
e-mail: jing774225664@qq.com

Анотація. Стаття присвячена дослідженню можливостей підвищення якості підготовки майбутніх учителів іноземних мов за допомогою акмеологічного підходу. В умовах сучасного глобалізованого світу, де знання іноземних мов є критично важливими для професійної та особистісної успішності, стає все більш актуальним питання ефективної підготовки педагогів, які відповідають сучасним вимогам.

Акмеологічний підхід, орієнтований на максимальне розкриття потенціалу особистості та досягнення високих рівнів професійного розвитку, виявився ефективним інструментом для вдосконалення педагогічної освіти. Проте існуючий стан підготовки виявив ряд проблем: недостатнє використання інноваційних технологій, брак кваліфікованих викладачів для реалізації акмеологічних принципів, а також відсутність чітких методологічних рекомендацій щодо їх застосування.

Аналіз сучасної підготовки педагогів показав, що освітні програми часто акцентуються на передачі знань і навичок, залишаючи осторонь важливі аспекти, такі як розвиток критичного мислення, творчих здібностей і комунікативних навичок. Відповідно до акмеологічного підходу, необхідно не лише покращити професійні якості майбутніх учителів, але й формувати їх моральні, етичні та соціальні компетентності.

На основі результатів дослідження були розроблені практичні рекомендації для покращення підготовки майбутніх учителів іноземних мов. Рекомендації включають: удосконалення взаємодії між студентами і викладачами, адаптацію змісту освітніх програм до сучасних професійних вимог, активне впровадження інноваційних методів навчання, розвиток творчого потенціалу студентів через новітні педагогічні технології, а також інтеграцію цифрових компетенцій в навчальний процес.

Особлива увага приділяється необхідності адаптації навчальних дисциплін до умов змішаного і дистанційного навчання, що є особливо актуальним в умовах швидкого розвитку цифрових технологій. Рекомендації також включають створення додаткових можливостей для самоосвіти, підкреслення важливості безперервного професійного розвитку через участь у науково-дослідницькій і творчій діяльності.

Дослідження відкриває нові перспективи для вивчення міжнародного досвіду застосування акмеологічного підходу в освіті та розробки ефективних стратегій і технологій саморозвитку для професійного становлення педагогів. Це дозволить не лише підвищити якість підготовки майбутніх учителів іноземних мов, але й забезпечити їх всебічний особистісний розвиток, що є ключовим для успішної педагогічної діяльності.

Ключові слова: акмеологічний підхід, підготовка майбутніх учителів іноземних мов, професійний потенціал, компетентнісний підхід, інноваційні технології, саморозвиток, цифрова компетентність, освітні програми.

Вступ та сучасний стан проблеми дослідження. У сучасному світі, де знання іноземних мов є важливим елементом професійної та особистісної компетентності, якісна підготовка майбутніх учителів іноземних мов набуває особливої значущості. Це завдання стає дедалі актуальнішим у контексті глобалізації та зростаючих вимог до рівня мовної підготовки в освітніх установах. Акмеологічний підхід, який досліджує шляхи досягнення найвищих рівнів професійного та особистісного розвитку, може стати ефективним інструментом у підвищенні якості підготовки майбутніх учителів. Цей підхід спрямований на виявлення та розкриття потенціалу особистості, що дозволяє не лише досягти високого професійного рівня, але й розвинути творчий та інтелектуальний потенціал майбутніх фахівців.

Аналіз сучасного стану підготовки майбутніх учителів іноземних мов свідчить про наявність низки проблем та викликів, які потребують вирішення. Серед них можна виділити недостатнє використання інноваційних підходів у навчальному процесі, зокрема акмеологічного підходу, що сприяє всебічному розвитку особистості. Здебільшого освітні програми зосереджені на передачі знань та навичок, але недостатньо уваги приділяють розвитку таких ключових компетентностей, як критичне мислення, самостійність, творчість і комунікативність.

Проблема полягає також у тому, що багато викладачів не мають достатнього рівня підготовки для впровадження акмеологічних підходів у навчання. Це ускладнює процес розвитку професійних якостей студентів та їхньої готовності до педагогічної діяльності. Окрім цього, відсутність чітких методологічних рекомендацій та стандартів з використання акмеологічних методів у підготовці майбутніх учителів обмежує можливості для їх повноцінного впровадження.

У світлі цього актуальним стає питання підвищення якості підготовки майбутніх учителів іноземних мов через впровадження акмеологічного підходу. Такий підхід не лише покращить якість професійної підготовки, але й сприятиме формуванню особистісної зрілості та професійної мобільності майбутніх фахівців. Важливо зазначити, що акмеологічний підхід передбачає цілісний розвиток особистості, що включає не лише професійні компетентності, але й моральні, етичні та соціальні аспекти.

Поняття акмеології досліджено досить глибоко та широко висвітлено в науковій літературі, зокрема й у сфері педагогіки. На думку В. Вакуленка, предмет акмеології вищої педагогічної освіти охоплює вивчення закономірностей, умов, чинників і стимулів, що забезпечують ефективне функціонування системи педагогічних закладів освіти; аналіз самореалізації творчого потенціалу учасників освітнього процесу; а також дослідження чинників, які сприяють або ускладнюють досягнення найвищих результатів в умовах нормативних обмежень у діяльності освітніх установ [3, с. 124-133]. Таке визначення дає загальне уявлення про акмеологію, акцентуючи її значення в педагогічній освіті та ролі закладів вищої освіти.

Науковці М. Євтух і Т. Скорик у статті «Акмеологічний підхід до становлення професійної успішності майбутнього вчителя» розглядають акмеологічний підхід як основу формування професійної успішності майбутнього педагога. Вони визначають його як вивчення особистості в її цілісності, що включає гармонійний розвиток інтелектуальних та емоційних якостей, прагнення до саморозвитку і самоосвіти, а також мотиваційні аспекти досягнення високих професійних результатів [4, с. 8-13]. Таким чином, акмеологія в їхніх дослідженнях акцентує увагу на підготовці майбутніх педагогів у контексті формування їхньої професійної успішності, але водночас залишає відкритим питання конкретних підходів до реалізації цієї мети. Саме тому вивчен-

ня акмеологічного підходу набуває особливого значення в сучасній освіті, зокрема у підвищенні якості підготовки майбутніх учителів іноземних мов.

Такий підхід не лише сприятиме підвищенню професійного рівня педагогів, але й забезпечить їхній всебічний особистісний розвиток, що є ключовим для успішної педагогічної діяльності. Подальше впровадження акмеологічних принципів у практику підготовки вчителів відкриває перспективи для вдосконалення освітнього процесу і досягнення високих результатів у вихованні нових поколінь.

Мета і завдання дослідження. Метою цього дослідження є підвищення якості підготовки майбутніх учителів іноземних мов у контексті акмеології та розробка рекомендацій щодо впровадження акмеологічного підходу в освітній процес.

Для досягнення означеної мети дослідження необхідним є поступове вирішення наступних **завдань**: 1) аналіз наукової літератури з питань акмеології та її застосування в педагогічній освіті; 2) визначення основних аспектів акмеологічного підходу, що сприяють розвитку професійної компетентності майбутніх учителів; 3) дослідження готовності викладачів та студентів до впровадження акмеологічного підходу; 4) аналіз існуючих програм підготовки майбутніх учителів іноземних мов з точки зору відповідності акмеологічним принципам; 5) розробка рекомендацій для впровадження акмеологічного підходу у підготовку майбутніх учителів; 6) оцінка ефективності впровадження акмеологічного підходу через аналіз результатів навчання та професійного зростання студентів.

Реалізація визначених завдань зумовила необхідність використання ряду теоретичних та емпіричних методів, таких як аналіз психолого-педагогічних і науково-методичних джерел; рефлексивні методи для оцінки ефективності викладацьких підходів; а також узагальнення позитивного педагогічного досвіду в організації підготовки майбутніх учителів іноземних мов з урахуванням акмеологічного підходу.

Це дослідження розширює сучасні уявлення про можливості підвищення якості педагогічної освіти шляхом застосування акмеологічного підходу. Воно спрямоване на поглиблене розуміння методів і стратегій професійного розвитку майбутніх учителів, а також на розробку практичних інструментів для підвищення ефективності їхньої підготовки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Виходячи з поняття акмеології, яка фокусується на розвитку особистого потенціалу, і з мети нашого дослідження, ми виділили кілька аспектів, які є основними для наукового дослідження в цій праці, зокрема це:

- відповідність змісту освітніх програм до вимог професійної діяльності;
- співпраця між учасниками освітнього процесу;
- компетентнісний підхід у навчанні;
- інноваційні методи навчання;
- етапи акмеологічного розвитку під час навчання.

Ці аспекти охоплюють основні напрямки вдосконалення якості підготовки майбутніх учителів іноземних мов і потребують глибшого аналізу. Вимоги щодо відповідності змісту програм підготовки вчителів іноземних мов професійним стандартам відображені в чинних стандартах педагогічної освіти, які поділяються на загальні та спеціалізовані. Загальні стандарти окреслюють загальні вимоги до педагогічної діяльності, без уточнення окремих напрямів чи дисциплін. Спеціалізовані стандарти, своєю чергою, деталізують особливості викладання різних предметів, взаємодії з окремими категоріями студентів на різних етапах професійного становлення і є невіддільними від акмеологічного підходу [3].

Професійна підготовка майбутніх учителів іноземних мов є предметом уваги багатьох українських дослідників, серед яких варто відзначити О. Антоненко [1], О. Голотюк [4], С. Гринюк [5], О. Комар [8], Є. Процько [12], А. Роляк [14], Л. Романюк [15], Н. Сулим [17] та інших. У своїх роботах вони порівнювали систему вищої освіти в Україні із закордонними моделями. Значну увагу приділено також аналізу змісту навчальних програм для підготовки майбутніх педагогів. Особливий інтерес викликає монографія колективу науковців «Конструювання змісту навчання іноземних мов на мовно-му факультеті: теорія і практика», яка висвітлює ключові підходи до розробки змісту навчання іноземних мов і методичної підготовки вчителів англійської мови на основі розроблених кафедрою підручників і навчально-методичних посібників [2, с. 2].

Акмеологічний підхід також займає важливе місце в дослідженнях педагогічної освіти. Наприклад, у праці Л. Рибалко та ін. «Формування професійної мобільності вчителів: акмеологічний підхід, загальна середня освіта» детально розглянуто сутність і зміст професійної мобільності педагогів, можливості акмеологічного підходу для її формування, а також обґрунтовано педагогічні умови розвитку професійної мобільності в системі шкільної методичної роботи [13]. І. Драч, у свою чергу, у статті «Акмеологічний підхід до формування професійної компетентності студентів у вищому навчальному закладі» аналізує проблему формування професійної компетентності випускників закладів вищої освіти, висвітлює поняття «акмеологія» та «компетентність», а також пропонує структуру професійної компетентності, розглядаючи вплив акмеологічного підходу на підготовку фахівців [6].

Незважаючи на значну цінність цих досліджень для української науки, проблема підготовки майбутніх учителів іноземних мов у контексті акмеологічного підходу залишається недостатньо вивченою, що створює простір для подальших наукових розвідок.

Важливим аспектом підготовки таких фахівців в Україні є комплексний підхід до формування їхніх професійних компетентностей, який охоплює два ключові напрями: психолого-педагогічний, спрямований на забезпечення ґрунтовних знань із психології та педагогіки, і лінгвістичний, що розвиває іншомовну комунікативну компетентність. Завдяки інтеграції цих напрямів підготовка майбутніх педагогів має на меті забезпечити їх як базовими, так і спеціалізованими знаннями та навичками, необхідними для успішної професійної діяльності. Однак рівень якості цієї підготовки зумовлюється багатьма чинниками, включаючи зміст освітніх програм, перелік дисциплін, їхнє наповнення, вибір методів і технологій для ефективного навчання, а також наявність умов для практичного застосування набутих знань [11]. Питання відповідності змісту освітніх програм професійним вимогам тісно пов'язане з використанням компетентнісного підходу і впровадженням інноваційних технологій у процес підготовки вчителів іноземних мов [18].

У зв'язку з особливостями організації освітнього процесу в Україні з 2020 року значно зростає потреба у впровадженні інноваційних, зокрема цифрових, технологій. Це робить розвиток цифрової компетентності майбутніх учителів іноземних мов вкрай актуальним, а отже, потребує введення додаткових освітніх компонентів. Ці компоненти повинні не тільки надати необхідні навички для роботи в умовах дистанційного навчання, але й сприяти усвідомленню важливості подальшого саморозвитку в цифровій освіті, що відповідає акмеологічному підходу [7].

Інноваційні технології створюють нові можливості для розвитку цифрового та методичного потенціалу як студентів, так і викладачів вищих навчальних закладів. Для ефективного саморозвитку сучасному вчителю іноземних мов потрібно здо-

бути дві основні компетентності – цифрову та іншомовну, які мають бути якісно та достатньо інтегровані в навчальні програми [16]. Таким чином, заклади вищої освіти, що готують майбутніх учителів іноземних мов, мають не лише оновити свої освітні програми, але й забезпечити науково-педагогічних працівників та студентів доступом до онлайн-ресурсів і платформ для змішаного або дистанційного навчання. Це сприятиме покращенню якості освіти в підготовці майбутніх учителів іноземних мов. Здатність ефективно застосовувати надані ресурси є результатом цифрового саморозвитку як викладачів, так і студентів.

Ключовим аспектом вдосконалення підготовки майбутніх учителів іноземних мов є інтеграція акмеологічних принципів у всі етапи навчального процесу. Це передбачає не лише формальне навчання, але й підтримку особистісного зростання студентів, що має суттєвий вплив на їх професійний розвиток [6]. Сучасні освітні програми повинні включати елементи акмеологічного підходу, що акцентують увагу на саморозвитку, самоаналізі та визначенні індивідуальних цілей. Це допоможе студентам не лише здобувати знання, але й розвивати свою особисту і професійну ідентичність, що є критично важливим для успіху в педагогічній діяльності.

Значну роль у підготовці майбутніх учителів іноземних мов відіграє створення підтримувального освітнього середовища, яке стимулює досягнення високих професійних стандартів. Важливо забезпечити студентів можливістю активно взаємодіяти з професіоналами своєї галузі, брати участь у наукових конференціях, семінарах та тренінгах, що дозволяє їм залишатися в курсі сучасних тенденцій і інновацій в освіті. Це також сприяє розвитку критичного мислення та здатності до адаптації у швидко змінюваному освітньому середовищі [9].

Окрему увагу слід приділити розвитку навичок самоорганізації і тайм-менеджменту у майбутніх педагогів. В умовах постійного інформаційного перевантаження та швидких змін в освіті, здатність ефективно планувати свій час та ресурси є невід'ємною складовою професійного успіху [10]. Викладачі повинні надати студентам необхідні інструменти і техніки для покращення їхньої продуктивності та досягнення високих результатів у навчальному процесі.

Не менш важливою є також роль зворотного зв'язку в процесі підготовки майбутніх учителів іноземних мов. Регулярний і конструктивний зворотний зв'язок від викладачів, наставників та колег дозволяє студентам коригувати свої стратегії навчання, вдосконалювати навички та отримувати підтримку у досягненні професійних цілей [7]. Створення механізмів для обміну досвідом та обговорення досягнень і викликів у навчальному процесі може суттєво поліпшити якість підготовки.

Аспект взаємодії між суб'єктом і об'єктом в освітньому процесі передбачає залучення всіх учасників до академічної спільноти. Заклад вищої освіти (ЗВО) має створювати ідеальний академічний простір для майбутніх учителів іноземних мов, де вони зможуть навчитися розподіляти відповідальність, розвивати мотивацію до самовдосконалення та отримувати натхнення від представників своєї майбутньої професійної спільноти. В рамках тіснішої взаємодії на факультеті, майбутні вчителі іноземних мов мають почуватися повноправними членами професійної спільноти, що позитивно впливає на їхнє прагнення реалізовувати набуті знання та вміння. Здобувачам вищої освіти необхідна додаткова мотивація як стимул до саморозвитку, що є важливим елементом акмеологічного підходу і потребує послідовної роботи протягом усього періоду навчання.

Такий підхід сприятиме тому, щоб майбутні вчителі іноземних мов усвідомлювали свою важливість в академічній спільноті, що мотивуватиме їх до безперерв-

ного саморозвитку та формування високих професійних стандартів. Важливо, щоб під час підготовки здобувачі не лише опановували знання та навички, а й усвідомлювали свою цінність, прагнули досягати навчальних цілей із власної ініціативи та відчували позитивні результати успіхів, досягнутих завдяки власним зусиллям.

Інтенсивність проходження акмеологічних етапів професійного становлення під час навчання зумовлена взаємодією академічної спільноти та особистісними характеристиками здобувачів вищої освіти, а також рівнем їхньої мотивації до професійного зростання. Першочерговим завданням є визначення акмеологічних етапів, які можуть бути окреслені за змістом і рівнем підготовки майбутніх учителів іноземних мов [19].

Перший етап – це етап особистісного розвитку, орієнтований на формування як індивідуальних, так і національних цінностей. Він є базовою складовою акмеологічного процесу, оскільки ґрунтується на якостях, здібностях, мотивації та амбіціях, з якими здобувачі вступають на навчання за обраною спеціальністю. У порівнянні з освітньою програмою, цей етап особистісного розвитку реалізується завдяки загальноосвітнім курсам, що не лише підсумовують раніше набуті знання, але й допомагають актуалізувати їх для подальшої професійної підготовки.

Другий етап зосереджений на виявленні особистих талантів і творчого потенціалу у викладацькій діяльності. На цьому етапі майбутні педагоги іноземних мов мають можливість оцінити свої здібності до викладання загалом, а також до специфіки навчання і викладання іноземних мов. Курси психолого-педагогічного та лінгвістичного циклів сприяють розвитку творчого потенціалу завдяки застосуванню інноваційних методик, таких як проєктна, проблемна, цифрова, кейсова технології та інші. Важливим елементом цього етапу є науково-дослідна діяльність, що допомагає сформувати навички аналізу, визначення проблем та пошуку їх вирішення, надаючи студентам можливість висловити власні ідеї й отримати цінний практичний досвід.

Третій етап природно продовжує попередні і концентрується на становленні стійкої мотивації до постійного самовдосконалення як у професійній, так і в особистій сферах. На завершальному етапі навчання за освітнім ступенем «бакалавр» здобувачі, вже маючи значний академічний досвід, починають усвідомлювати поступові зміни у власному розвитку. Протягом навчання майбутні вчителі іноземних мов накопичують знання і навички, достатні для подальшої самостійної освіти, і розуміють, що у професійній діяльності їм належить спиратися на власний досвід і вміння. Окрім того, академічний досвід наочно показує, як внутрішні та зовнішні чинники впливають на процес оволодіння іноземною мовою, що ще раз підкреслює важливість постійного саморозвитку. Особисті якості, досвід конкуренції та прагнення досягати професійних вершин підтримують розвиток потенціалу, необхідного для кар'єрного та особистісного зростання.

Аналіз підготовки майбутніх учителів іноземних мов через призму акмеології дозволив розробити практичні рекомендації, спрямовані на підвищення якості освіти здобувачів цієї спеціальності:

1. Створити додаткові механізми для активної взаємодії учасників освітнього процесу. Варто розширити можливості для комунікації між викладачами та студентами, а також залучати до обговорень шкільних учителів, щоб окреслити шляхи саморозвитку в педагогічній професії.

2. Оцінювати відповідність освітніх програм актуальним вимогам і готовність випускників до роботи. Це передбачає регулярне оновлення програм з урахуван-

ням сучасних викликів та оцінку рівня підготовленості майбутніх учителів до виконання професійних обов'язків.

3. Впроваджувати інноваційні методи та технології у навчальний процес. Слід ширше використовувати сучасні педагогічні технології, зважаючи на їхню ефективність і цінність у професійній підготовці.

4. Застосовувати форми контролю та завдання, що розкривають творчий потенціал студентів. Необхідно надавати студентам можливість проявляти і розвивати свої здібності, активізуючи їхній творчий потенціал.

5. Адаптувати навчальні дисципліни до змішаного та дистанційного формату навчання. Це сприятиме розвитку цифрових навичок, необхідних для сучасної педагогічної діяльності.

6. Створювати можливості для самоосвіти з широкою академічною свободою. Важливо заохочувати студентів до самостійного розвитку через відповідні форми діяльності, розширюючи їхню автономію в освітньому процесі.

7. Наголошувати на значенні безперервної освіти. Доцільно залучати майбутніх учителів до науково-дослідницької, творчої та практичної діяльності, що сприятиме усвідомленню необхідності безперервного навчання протягом кар'єри.

Висновки і перспективи подальших досліджень. У процесі дослідження виявлено, що якість професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов у закладах вищої освіти безпосередньо пов'язана з акмеологічним підходом. Розкриття професійного потенціалу майбутніх педагогів під час навчання є наслідком впровадження акмеологічних принципів у навчальний процес та здобуття формальної освіти. Формування професійного потенціалу відбувається в результаті взаємодії між викладачами та здобувачами освіти, що встановлює спільну відповідальність у підготовці спеціалістів.

Викладачі відіграють важливу роль у підвищенні якості освіти, створюючи освітні програми, які відповідають професійним вимогам для майбутніх учителів іноземних мов, а також застосовуючи компетентнісний підхід із використанням інноваційних технологій. Водночас студенти мають активізувати свою взаємодію з викладачами, підвищувати мотивацію та прагнення досягти успіху, що є важливим для ефективного навчання та подальшої професійної діяльності.

Також були розроблені практичні рекомендації, що спрямовані на вдосконалення якості підготовки спеціалістів у цій галузі. Подальші дослідження можуть бути зосереджені на аналізі успішного міжнародного досвіду застосування акмеологічного підходу в підготовці майбутніх учителів іноземних мов, а також на вивченні інструментів і технологій для саморозвитку в процесі професійного становлення і безперервної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Антоненко О. В. Підготовка вчителів іноземних мов у Чеській республіці у світлі реформування вищої освіти Європи. *Педагогічний альманах*. 2014. Вип. 24. С. 91-96.

2. Бевз О. П., Бондарук Я. В., Гембарук А. С. [та ін.]. Конструювання змісту навчання іноземних мов на мовному факультеті : теорія і практика : монографія. Умань : Візаві, 2020. 288 с.

3. Вакуленко В. Педагогічна акмеологія : досягнення і проблеми. *Філософія освіти*. № 3 (5), 2006. С. 124-133. URL: <http://www.philosophy.ua/lib/8vakulenko-fo-3-5-2006.pdf5> .

4. Голотюк О. В. Підготовка вчителів іноземних мов в університетах Франції : автореф. дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.04. Одеса, 2007. 20 с.
5. Гринюк С. П. Професійна підготовка майбутніх вчителів іноземних мов в університетах Фінляндії : автореф. дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.04. Київ, 2013. 20 с.
6. Драч І. І. Акмеологічний підхід до формування професійної компетентності студентів у вищому навчальному закладі. *Теорія та методика управління освітою*. URL: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/metod_upr_osvit/v_2/8.pdf
7. Євтух М., Скорик Т. Акмеологічний підхід до становлення професійної успішності майбутнього вчителя. *Вісник. Серія : Педагогічні науки*. № 7 (163). С. 8-13. URL: [https://lib.iitta.gov.ua/720423/1/visnik_163\(7\)-8-13.pdf](https://lib.iitta.gov.ua/720423/1/visnik_163(7)-8-13.pdf).
8. Комар О. С. Організаційно-педагогічні засади неперервної освіти вчителів англійської мови в країнах Європейського Союзу : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Умань, 2019. 509 с.
9. Кошарна Н. В. Акмеологічний підхід у становленні професійної компетентності майбутнього вчителя. *Вісник психології і соціальної педагогіки : електронний збірник наукових праць / Гуманітарний інститут Київського університету імені Бориса Грінченка*, 2011. Вип. 6. URL: psyh.kiev.ua
10. Ніколаеску І. О. Практичні основи акмеологічного розвитку особистості в умовах освітньо-інформаційного простору : навчально-методичний посібник. Черкаси : ОШОПП, 2012. 54 с.
11. Пригодич Л. Л. Практичне застосування акмеологічного підходу під час вивчення іноземної мови. *Таврійський вісник освіти*. 2014. № 2. С. 22-27.
12. Процько Є. С. Професійна підготовка вчителів англійської мови в Бельгії: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Кіровоград, 2016. 20 с.
13. Рибалко Л. С., Черновол-Ткаченко Р. І., Горбачова І. І. Формування професійної мобільності вчителів : акмеологічний підхід, загальна середня освіта. *Бібліотека журналу «Управління школою»*. 2019. Вип. 6. Харків : Основа (197). URL: <http://surl.li/dgrfq>.
14. Роляк А. О. Професійна підготовка вчителів у вищих навчальних закладах Данії : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2011. 290 с.
15. Романюк Л. П. Вивчення поширених розладів навчання майбутніми вчителями іноземних мов в Ізраїлі. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2012. Вип. 29. С. 455-459.
16. Світлична В. М. Акмеологія як умова підвищення якості освіти. *Завуч. Усе для роботи*. 2013. № 3/4. С. 7-10.
17. Сулим Н. В. Нормативно-правове регулювання підготовки майбутніх вчителів англійської мови у вищих навчальних закладах Англії та Шотландії. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота*. 2013. Вип. 27. С. 202-205.
18. Bugrov, V., Gozhyk, A., Khurtska, O. et al. Quality assurance in higher education institutions in Ukraine 2016 through the prism of European guidelines and standards ESG 2015. Wrocław, 2016.
19. Matvienko O., Popova L. Formation of Transversal Competencies in the Process of Future Primary School Teachers' Training. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2022. Vol. 9, No. 1. P. 227-236. URL: <https://doi.org/10.15330/jpnu.9.1.227-236>

REFERENCES:

1. Antonenko, O. V. (2014). Pidhotovka vchyteliv inozemnykh mov u Cheskii respublitsi u svitli reformuvannia vyshchoi osvity Yevropy [Foreign Language Teacher Training in the Czech Republic in the Light of European Higher Education Reform]. *Pedahohichnyi almanakh – Pedagogical almanac*, Vol. 24, 91-96 [in Ukrainian].

2. Bevz, O. P., Bondaruk, Ya. V., Hembaruk, A. S. et al. (2020). Konstruiuvannia zmistu navchannia inozemnykh mov na movnomu fakulteti [Designing the Content of Foreign Language Teaching at the Language Faculty] : teoriia i praktyka. Uman : Vizavi [in Ukrainian].
3. Vakulenko, V. (2006). Pedagogichna akmeolohiia : dosiahnennia i problemy [Pedagogical Acmeology : Achievements and Problems]. *Filosofia osvity – Philosophy of education*, 3 (5), 124-133. Retrieved from: <http://www.philosophy.ua/lib/8vakulenko-fo-3-5-2006.pdf5> [in Ukrainian].
4. Holotyiuk, O. V. (2007). Pidhotovka vchyteliv inozemnykh mov v universytetakh Frantsii [Professional training of future foreign language teachers at Finnish universities]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Odesa [in Ukrainian].
5. Hryniuk, S. P. (2013). Profesiina pidhotovka maibutnykh vchyteliv inozemnykh mov v universytetakh Finliandii [Professional training of future foreign language teachers at Finnish universities]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
6. Drach, I. I. Akmeolohichni pidkhid do formuvannia profesiinoi kompetentnosti studentiv u vyshchomu navchalnomu zakladi [Acmeological approach to the formation of professional competence of students in higher education]. *Teoriia ta metodyka upravlinnia osvitoiu – Theory and methods of education management*. Retrieved from: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/metod_pr_osvit/v_2/8.pdf [in Ukrainian].
7. Yevtukh, M., Skoryk, T. (2020). Akmeolohichni pidkhid do stanovlennia profesiinoi uspishnosti maibutnoho vchytelia [Acmeological approach to the formation of professional success of the future teacher]. *Visnyk. Serii : pedagogichni nauky – Bulletin. Series : Pedagogical sciences*, 7 (163), 8-13. Retrieved from: [https://lib.iitta.gov.ua/720423/1/visnik_163\(7\)-8-13.pdf](https://lib.iitta.gov.ua/720423/1/visnik_163(7)-8-13.pdf) [in Ukrainian].
8. Komar, O. S. (2019). Orhanizatsiino-pedagogichni zasady neperervnoi osvity vchyteliv anhliiskoi movy v krainakh Yevropeiskoho Soiuzu [Organizational and Pedagogical Principles of Continuing Education of English Language Teachers in the European Union]. *Doctor's thesis*. Uman [in Ukrainian].
9. Kosharna, N. V. (2011). Akmeolohichni pidkhid u stanovlenni profesiinoi kompetentnosti maibutnioho vchytelia. *Visnyk psykholohii i sotsialnoi pedahohiky : elektronnyi zbirnyk naukovykh prats – Bulletin of Psychology and Social Pedagogy : electronic collection of scientific papers*, Vol. 6. Retrieved from: <https://www.psyh.kiev.ua/> [in Ukrainian].
10. Nikolaiesku, I. O. (2012). Practychni osnovy Praktichni osnovy akmeolohichnoho rozvytku osobystosti v umovah osvitnio-informatsiinoho prostoru [Practical bases of acmeological development of personality in the conditions of educational and information space] : navchalno-metodychni posibnyk. Cherkasy : OShOPP [in Ukrainian].
11. Pryhodych, L. L. (2014). Practychne zastosuvannia akmeolohichnoho pidkходу pid chas vyvchennia inozemnoii movy [Practical application of the acmeological approach in learning a foreign language]. *Tavtiyskyi visnyk osvity – Tavriyskiy vestnik obrazovaniya*, 2, 22-27 [in Ukrainian].
12. Protsko, Ye. S. (2016). Profesiina pidhotovka vchyteliv anhliiskoi movy v Belhii [Professional training of English teachers in Belgium]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kirovohrad [in Ukrainian].
13. Rybalko, L. S., Chernovol-Tkachenko R. I., Horbachova I. I. (2019). Formuvannia profesiinoi mobilnosti vchyteliv : akmeolohichni pidkhid, zahalna serednia osvita [Formation of professional mobility of teachers : acmeological approach, general secondary education]. *Biblioteka zhurnalu «Upravlinnia shkoloiu» – Library of the journal “School Management”*. Issue 6(197). Kharkiv. Osnova. Retrieved from: <http://surl.li/dgrfq> [in Ukrainian].
14. Roliak, A. O. (2011). Profesiina pidhotovka vchyteliv u vyshchykh navchalnykh zakladakh Daniy [Professional training of teachers in higher education institutions in Denmark]. *Candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
15. Romaniuk, L. P. (2012). Vyvchennia poshyrenykh rozladiv navchannia maibutnimy vchyteliamy inozemnykh mov v Izraili [Study of common learning disorders of future foreign language teachers in Israel]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia u pidhotovtsi fakhivtsiv : metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy – Modern information technologies*

and innovative teaching methods in the training of specialists: methodology, theory, experience, problems. Vol. 29, 455-459 [in Ukrainian].

16. Svitlychna, V. M. (2013). Akmeolohiia yak umova pidvyshchennia yakosti osvity [Acmeology as a condition for improving the quality of education]. *Zavuch. Use dlia roboty – Zavuch. Everything for work*, 3 (4), 7-10 [in Ukrainian].

17. Sulym, N. V. (2013). Normatyvno-pravove rehuliuвання pidhotovky maibutnikh vchyteliv anhliiskoi movy u vyshchykh navchalnykh zakladakh Anhlii ta Shotlandii [Regulatory and Legal Regulation of Future English Language Teachers' Training in Higher Education Institutions in England and Scotland]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriiia : Pedahohika. Sotsialna robota – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series : Pedagogy. Social work*, Vol. 27, 202-205 [in Ukrainian].

18. Bugrov, V., Gozhyk, A., Khrutska, O. et al. (2016). Quality assurance in higher education institutions in Ukraine 2016 through the prism of European guidelines and standards ESG 2015. Wrocław [in Polish].

19. Matvienko, O., Popova, L. (2022). Formation of Transversal Competencies in the Process of Future Primary School Teachers' Training. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*, Vol. 9, 1, 227-236. Retrieved from: <https://doi.org/10.15330/jpnu.9.1.227-236> [in English].